

templum, scilicet ut referat gratias; Secundo modo, A facere de templo spirituali, idest, de praesentia divine quare ibi se impetraturum speret, quæ poscat; nempe quoniam ea freatu accedit, non innixus meritis propriis; aut spondet actum in templo gratias, si fuerit ad eum misericordiam.

difericordia, & magna, & multa, & multitudine misericordiarum, five iterationum, idem valent. Cur autem hujus potius, quam iustitia, attribui epitheta similia loci, alibi docui. Præpositio, in, Hebrei 3. 24, potest significare justa vel secundum, in et multitudine immunditium alicuius responde ei, est, prout merentur immunditie, atque peccata; & paullò post illud

b. 20. & secundum Hebrei exprimitur.

Nec forte euipiam duplices fenestrari, ut David indicet in eum templo ipso, & in loco, qui Deo dicatus est; ubi repertum divine misericordie largitatem. Adeo quarto pateretur, ut qui dixerat, dolos, viros sanguinem, iniquos à Deo reiectos esse, dicat; & fuit benignitas & misericordia aduersus hostes probatum, considerer accessum propius ad Deum, ad quem etiam arbitretur, haec inter alias de causa victoriae concurredit. Sic vero multitudinem misericordiarum dixit, quia tibi placet: & tuo mihi munere illa ipsa concessa est. Sed, fateor, duriuscula expiatio est. Sed iuxta illam valet Patrum confidere, de qua aliis, ad portas templorum stantes pauperes excitate in nobis commiserationem, ut divinam facultatem misericordiam conseqnamur.

interviu domum tuam. In Platerio Vaticano post introitum, est, Domine. Prætermis illius mysticis acceptacionibus domus ac templi Dei, quis innuimus paulo ante, ac his adhuc plures explicat Innocens Papa III.

ad pro toto mundo; pro Ecclesiæ; pro Deipara; pro Humanitate Christi; pro Beatitudine coeli; coloque empyreo; pro anima iusti; pro Sacra Scriptura; maxime ad litteram sumitur pro materiali loco deputato, & consecrato religioso ac ite colendo Deo (hunc erat tantum in S. I.) & in quo Deus peculiariter quodam ratione esse, & habere dignatur, & beneficia conferre. Probat id recte citatus Innocens; & nos alio loco pluribus ostendimus contra Albigenes, Bogomilios, Henricianos, Pseudoapollinos, Manichæos, Melchianos, Euthiathianos, Petrobrutianos, VV. Valentes, Taborites, Anabaptistas, Tranylvanos, Calvinistas, Lutheranos, qui templum utrum omnem facrum ad preces, Sacramenta, Sacrificia, honorem Dei, & Sanctorum collunt, & admittunt folium ad cœtus, & sermones habendos. Bogomilios, referunt Euthymius, & docuimus, Demones in facis omnibus templer habitan, quum ea quaque fortuit sit proportione ordinis, & virtutisac Satanam quidem cunctum principem, celeberrimum quondam illud Hieronymus, lymitanum templum delegebat: postea Sophia Constan tinopolitanum: non enim in manufactis, templis Deum habebat s. Argumentum verbis Ita, & utriusparis à Christo b: Domus mea, domus orationis vocabitur: in quoce nostris magis convenire quām templo illi Hieronymitano, unde pelluntur Demones, propter inhabitantem divinam gratiam. Josephus certè auctor est, priuiliu lacrum Romani templum violante, audiens clare Angelorum voces: Migramus hinc, legendi Hæreticoli, maximè Bellarminus.

Adorab. J] Hebrewum verbum conjugationis hitaphel שְׁתַּחַתָּה בְּאֵבֶן שְׁתַּחַתָּה à simplici שְׁתַּחַתָּה, significat proprie, membrum, humiliabo me prostratione totius corporis, expansione manuum, pedumque, aut genuflexione: & per synecdochen, venerationis columnum exhibeo sacrificio, confessione peccatorum, invocatione, &c. Ab eo actu, qui maxime indicat humilationem sub Deo, denominabit absolute cultus dominus, Adoratio, quamvis Latinus vocabulum alia vis, & origo est, de qua dixi alibi. Sed & genitus aliquando pro perfecto cultu latrone ponitur; ut ibi q. Vivo ergo, quia mibi felix omne genus & alibi: Ut in nomine Iesu omne genitellatur.

In timore tuo. J] Titelmanus exquodam Codice refert Hieronymus, veritate, in templo, & ita veri posse Felix dicit. Eamdem fictionem ex lectione Hieronymi habet Nicolaus Trever. Quum dixerit David se innotescere in domu Dei, videri potest his verbis, ut eadem diversi alii reperire solent, item significare voluisse. Verum quia illi Pontifici licebat in intimum templum intrare, adorare ad templum, erit fixis in tabernaculum fedderis oculis orare, ut exponit Vatablus, & Janienius. Vel certè hoc sibi vult, ut idem Vatablus docet, interim dum non concedit adire domum Dei, & templum (e modo fabricum, quod erat priuiliu extremiter illud Salomon) convertenda, sicut verus tabernaculum fedderis, orarium, quemadmodum longe post iam templo adificato à Salomon. Daniel, in terra captivitatis positus aperte feneris coenaculi ut contra Hierusalem genu flebatur, & adorabat, confessus Deo.

Titelmanus attigit utrumque fenestrum: sed verisimilium ait esse, Daniele hic principaliter sermonem

Præpositio in Hebreo, significatio.

Sententia.

Quoniam ea freatu accedit, non innixus meritis pro priis; aut spondet actum in templo gratias, si fuerit ad eum misericordiam.

b. 20. & secundum Hebrei exprimitur.

Nec forte euipiam duplices fenestrari, ut David indicet in eum templo ipso, & in loco, qui Deo dicatus est; ubi repertum divine misericordie largitatem. Adeo quarto pateretur, ut qui dixerat, dolos, viros sanguinem, iniquos à Deo reiectos esse, dicat; & fuit benignitas & misericordia aduersus hostes probatum, considerer accessum propius ad Deum, ad quem etiam arbitretur, haec inter alias de causa victoriae concurredit. Sic vero multitudinem misericordiarum dixit, quia tibi placet: & tuo mihi munere illa ipsa concessa est. Sed, fateor, duriuscula expiatio est. Sed iuxta illam valet Patrum confidere, de qua aliis, ad portas templorum stantes pauperes excitate in nobis commiserationem, ut divinam facultatem misericordiam conseqnamur.

interviu domum tuam. In Platerio Vaticano post introitum, est, Domine. Prætermis illius mysticis acceptacionibus domus ac templi Dei, quis innuimus paulo ante, ac his adhuc plures explicat Innocens Papa III.

ad pro toto mundo; pro Ecclesiæ; pro Deipara; pro Humanitate Christi; pro Beatitudine coeli; coloque empyreo; pro anima iusti; pro Sacra Scriptura; maxime ad litteram sumitur pro materiali loco deputato, & consecrato religioso ac ite colendo Deo (hunc erat tantum in S. I.) & in quo Deus peculiariter quodam ratione esse, & habere dignatur, & beneficia conferre. Probat id recte citatus Innocens; & nos alio loco pluribus ostendimus contra Albigenes, Bogomilios, Henricianos, Pseudoapollinos, Manichæos, Melchianos, Euthiathianos, Petrobrutianos, VV. Valentes, Taborites, Anabaptistas, Tranylvanos, Calvinistas, Lutheranos, qui templum utrum omnem facrum ad preces, Sacramenta, Sacrificia, honorem Dei, & Sanctorum collunt, & admittunt folium ad cœtus, & sermones habendos. Bogomilios, referunt Euthymius, & docuimus, Demones in facis omnibus templer habitan, quum ea quaque fortuit sit proportione ordinis, & virtutisac Satanam quidem cunctum principem, celeberrimum quondam illud Hieronymus, lymitanum templum delegebat: postea Sophia Constan tinopolitanum: non enim in manufactis, templis Deum habebat s. Argumentum verbis Ita, & utriusparis à Christo b: Domus mea, domus orationis vocabitur: in quoce nostris magis convenire quām templo illi Hieronymitano, unde pelluntur Demones, propter inhabitantem divinam gratiam. Josephus certè auctor est, priuiliu lacrum Romani templum violante, audiens clare Angelorum voces: Migramus hinc, legendi Hæreticoli, maximè Bellarminus.

Adorab. J] Hebrewum verbum conjugationis hitaphel شְׁתַּחַתָּה בְּאֵבֶן שְׁתַּחַתָּה à simplici شְׁתַּחַתָּה, significat proprie, membrum, humiliabo me prostratione totius corporis, expansione manuum, pedumque, aut genuflexione: & per synecdochen, venerationis columnum exhibeo sacrificio, confessione peccatorum, invocatione, &c. Ab eo actu, qui maxime indicat humilationem sub Deo, denominabit absolute cultus dominus, Adoratio, quamvis Latinus vocabulum alia vis, & origo est, de qua dixi alibi. Sed & genitus aliquando pro perfecto cultu latrone ponitur; ut ibi q. Vivo ergo, quia mibi felix omne genus & alibi: Ut in nomine Iesu omne genitellatur.

In timore tuo. J] Titelmanus exquodam Codice refert Hieronymus, veritate, in templo, & ita veri posse Felix dicit. Eamdem fictionem ex lectione Hieronymi habet Nicolaus Trever. Quum dixerit David se innotescere in domu Dei, videri potest his verbis, ut eadem diversi alii reperire solent, item significare voluisse. Verum quia illi Pontifici licebat in intimum templum intrare, adorare ad templum, erit fixis in tabernaculum fedderis oculis orare, ut exponit Vatablus, & Janienius. Vel certè hoc sibi vult, ut idem Vatablus docet, interim dum non concedit adire domum Dei, & templum (e modo fabricum, quod erat priuiliu extremiter illud Salomon) convertenda, sicut verus tabernaculum fedderis, orarium, quemadmodum longe post iam templo adificato à Salomon. Daniel, in terra captivitatis positus aperte feneris coenaculi ut contra Hierusalem genu flebatur, & adorabat, confessus Deo.

Titelmanus attigit utrumque fenestrum: sed verisimilium ait esse, Daniele hic principaliter sermonem

Præpositio in Hebreo, significatio.

Sententia.

Quoniam ea freatu accedit, non innixus meritis pro priis; aut spondet actum in templo gratias, si fuerit ad eum misericordiam.

b. 20. & secundum Hebrei exprimitur.

Nec forte euipiam duplices fenestrari, ut David indicet in eum templo ipso, & in loco, qui Deo dicatus est; ubi repertum divine misericordie largitatem. Adeo quarto pateretur, ut qui dixerat, dolos, viros sanguinem, iniquos à Deo reiectos esse, dicat; & fuit benignitas & misericordia aduersus hostes probatum, considerer accessum propius ad Deum, ad quem etiam arbitretur, haec inter alias de causa victoriae concurredit. Sic vero multitudinem misericordiarum dixit, quia tibi placet: & tuo mihi munere illa ipsa concessa est. Sed, fateor, duriuscula expiatio est. Sed iuxta illam valet Patrum confidere, de qua aliis, ad portas templorum stantes pauperes excitate in nobis commiserationem, ut divinam facultatem misericordiam conseqnamur.

interviu domum tuam. In Platerio Vaticano post introitum, est, Domine. Prætermis illius mysticis acceptacionibus domus ac templi Dei, quis innuimus paulo ante, ac his adhuc plures explicat Innocens Papa III.

ad pro toto mundo; pro Ecclesiæ; pro Deipara; pro Humanitate Christi; pro Beatitudine coeli; coloque empyreo; pro anima iusti; pro Sacra Scriptura; maxime ad litteram sumitur pro materiali loco deputato, & consecrato religioso ac ite colendo Deo (hunc erat tantum in S. I.) & in quo Deus peculiariter quodam ratione esse, & habere dignatur, & beneficia conferre. Probat id recte citatus Innocens; & nos alio loco pluribus ostendimus contra Albigenes, Bogomilios, Henricianos, Pseudoapollinos, Manichæos, Melchianos, Euthiathianos, Petrobrutianos, VV. Valentes, Taborites, Anabaptistas, Tranylvanos, Calvinistas, Lutheranos, qui templum utrum omnem facrum ad preces, Sacramenta, Sacrificia, honorem Dei, & Sanctorum collunt, & admittunt folium ad cœtus, & sermones habendos. Bogomilios, referunt Euthymius, & docuimus, Demones in facis omnibus templer habitan, quum ea quaque fortuit sit proportione ordinis, & virtutisac Satanam quidem cunctum principem, celeberrimum quondam illud Hieronymus, lymitanum templum delegebat: postea Sophia Constan tinopolitanum: non enim in manufactis, templis Deum habebat s. Argumentum verbis Ita, & utriusparis à Christo b: Domus mea, domus orationis vocabitur: in quoce nostris magis convenire quām templo illi Hieronymitano, unde pelluntur Demones, propter inhabitantem divinam gratiam. Josephus certè auctor est, priuiliu lacrum Romani templum violante, audiens clare Angelorum voces: Migramus hinc, legendi Hæreticoli, maximè Bellarminus.

Adorab. J] Hebrewum verbum conjugationis hitaphel شְׁתַּחַתָּה בְּאֵבֶן שְׁתַּחַתָּה à simplici شְׁתַּחַתָּה, significat proprie, membrum, humiliabo me prostratione totius corporis, expansione manuum, pedumque, aut genuflexione: & per synecdochen, venerationis columnum exhibeo sacrificio, confessione peccatorum, invocatione, &c. Ab eo actu, qui maxime indicat humilationem sub Deo, denominabit absolute cultus dominus, Adoratio, quamvis Latinus vocabulum alia vis, & origo est, de qua dixi alibi. Sed & genitus aliquando pro perfecto cultu latrone ponitur; ut ibi q. Vivo ergo, quia mibi felix omne genus & alibi: Ut in nomine Iesu omne genitellatur.

In timore tuo. J] Titelmanus exquodam Codice refert Hieronymus, veritate, in templo, & ita veri posse Felix dicit. Eamdem fictionem ex lectione Hieronymi habet Nicolaus Trever. Quum dixerit David se innotescere in domu Dei, videri potest his verbis, ut eadem diversi alii reperire solent, item significare voluisse. Verum quia illi Pontifici licebat in intimum templum intrare, adorare ad templum, erit fixis in tabernaculum fedderis oculis orare, ut exponit Vatablus, & Janienius. Vel certè hoc sibi vult, ut idem Vatablus docet, interim dum non concedit adire domum Dei, & templum (e modo fabricum, quod erat priuiliu extremiter illud Salomon) convertenda, sicut verus tabernaculum fedderis, orarium, quemadmodum longe post iam templo adificato à Salomon. Daniel, in terra captivitatis positus aperte feneris coenaculi ut contra Hierusalem genu flebatur, & adorabat, confessus Deo.

Titelmanus attigit utrumque fenestrum: sed verisimilium ait esse, Daniele hic principaliter sermonem

Præpositio in Hebreo, significatio.

Sententia.

Quoniam ea freatu accedit, non innixus meritis pro priis; aut spondet actum in templo gratias, si fuerit ad eum misericordiam.

b. 20. & secundum Hebrei exprimitur.

Nec forte euipiam duplices fenestrari, ut David indicet in eum templo ipso, & in loco, qui Deo dicatus est; ubi repertum divine misericordie largitatem. Adeo quarto pateretur, ut qui dixerat, dolos, viros sanguinem, iniquos à Deo reiectos esse, dicat; & fuit benignitas & misericordia aduersus hostes probatum, considerer accessum propius ad Deum, ad quem etiam arbitretur, haec inter alias de causa victoriae concurredit. Sic vero multitudinem misericordiarum dixit, quia tibi placet: & tuo mihi munere illa ipsa concessa est. Sed, fateor, duriuscula expiatio est. Sed iuxta illam valet Patrum confidere, de qua aliis, ad portas templorum stantes pauperes excitate in nobis commiserationem, ut divinam facultatem misericordiam conseqnamur.

interviu domum tuam. In Platerio Vaticano post introitum, est, Domine. Prætermis illius mysticis acceptacionibus domus ac templi Dei, quis innuimus paulo ante, ac his adhuc plures explicat Innocens Papa III.

ad pro toto mundo; pro Ecclesiæ; pro Deipara; pro Humanitate Christi; pro Beatitudine coeli; coloque empyreo; pro anima iusti; pro Sacra Scriptura; maxime ad litteram sumitur pro materiali loco deputato, & consecrato religioso ac ite colendo Deo (hunc erat tantum in S. I.) & in quo Deus peculiariter quodam ratione esse, & habere dignatur, & beneficia conferre. Probat id recte citatus Innocens; & nos alio loco pluribus ostendimus contra Albigenes, Bogomilios, Henricianos, Pseudoapollinos, Manichæos, Melchianos, Euthiathianos, Petrobrutianos, VV. Valentes, Taborites, Anabaptistas, Tranylvanos, Calvinistas, Lutheranos, qui templum utrum omnem facrum ad preces, Sacramenta, Sacrificia, honorem Dei, & Sanctorum collunt, & admittunt folium ad cœtus, & sermones habendos. Bogomilios, referunt Euthymius, & docuimus, Demones in facis omnibus templer habitan, quum ea quaque fortuit sit proportione ordinis, & virtutisac Satanam quidem cunctum principem, celeberrimum quondam illud Hieronymus, lymitanum templum delegebat: postea Sophia Constan tinopolitanum: non enim in manufactis, templis Deum habebat s. Argumentum verbis Ita, & utriusparis à Christo b: Domus mea, domus orationis vocabitur: in quoce nostris magis convenire quām templo illi Hieronymitano, unde pelluntur Demones, propter inhabitantem divinam gratiam. Josephus certè auctor est, priuiliu lacrum Romani templum violante, audiens clare Angelorum voces: Migramus hinc, legendi Hæreticoli, maximè Bellarminus.

Adorab. J] Hebrewum verbum conjugationis hitaphel شְׁתַּחַתָּה בְּאֵבֶן שְׁתַּחַתָּה à simplici شְׁתַּחַתָּה, significat proprie, membrum, humiliabo me prostratione totius corporis, expansione manuum, pedumque, aut genuflexione: & per synecdochen, venerationis columnum exhibeo sacrificio, confessione peccatorum, invocatione, &c. Ab eo actu, qui maxime indicat humilationem sub Deo, denominabit absolute cultus dominus, Adoratio, quamvis Latinus vocabulum alia vis, & origo est, de qua dixi alibi. Sed & genitus aliquando pro perfecto cultu latrone ponitur; ut ibi q. Vivo ergo, quia mibi felix omne genus & alibi: Ut in nomine Iesu omne genitellatur.

In timore tuo. J] Titelmanus exquodam Codice refert Hieronymus, veritate, in templo, & ita veri posse Felix dicit. Eamdem fictionem ex lectione Hieronymi habet Nicolaus Trever. Quum dixerit David se innotescere in domu Dei, videri potest his verbis, ut eadem diversi alii reperire solent, item significare voluisse. Verum quia illi Pontifici licebat in intimum templum intrare, adorare ad templum, erit fixis in tabernaculum fedderis oculis orare, ut exponit Vatablus, & Janienius. Vel certè hoc sibi vult, ut idem Vatablus docet, interim dum non concedit adire domum Dei, & templum (e modo fabricum, quod erat priuiliu extremiter illud Salomon) convertenda, sicut verus tabernaculum fedderis, orarium, quemadmodum longe post iam templo adificato à Salomon. Daniel, in terra captivitatis positus aperte feneris coenaculi ut contra Hierusalem genu flebatur, & adorabat, confessus Deo.

Titelmanus attigit utrumque fenestrum: sed verisimilium ait esse, Daniele hic principaliter sermonem

Præpositio in Hebreo, significatio.

Sententia.

Quoniam ea freatu accedit, non innixus meritis pro priis; aut spondet actum in templo gratias, si fuerit ad eum misericordiam.

b. 20. & secundum Hebrei exprimitur.

Nec forte euipiam duplices fenestrari, ut David indicet in eum templo ipso, & in loco, qui Deo dicatus est; ubi repertum divine misericordie largitatem. Adeo quarto pateretur, ut qui dixerat, dolos, viros sanguinem, iniquos à Deo reiectos esse, dicat; & fuit benignitas & misericordia aduersus hostes probatum, considerer accessum propius ad Deum, ad quem etiam arbitretur, haec inter alias de causa victoriae concurredit. Sic vero multitudinem misericordiarum dixit, quia tibi placet: & tuo mihi munere illa ipsa concessa est. Sed, fateor, duriuscula expiatio est. Sed iuxta illam valet Patrum confidere, de qua aliis, ad portas templorum stantes pauperes excitate in nobis commiserationem, ut divinam facultatem misericordiam conseqnamur.

interviu domum tuam. In Platerio Vaticano post introitum, est, Domine. Prætermis illius mysticis acceptacionibus domus ac templi Dei, quis innuimus paulo ante, ac his adhuc plures explicat Innocens Papa III.

ad pro toto mundo; pro Ecclesiæ; pro Deipara; pro Humanitate Christi; pro Beatitudine coeli; coloque empyreo; pro anima iusti; pro Sacra Scriptura; maxime ad litteram sumitur pro materiali loco deputato, & consecrato religioso ac ite colendo Deo (hunc erat tantum in S. I.) & in quo Deus peculiariter quodam ratione esse, & habere dignatur, & beneficia conferre. Probat id recte citatus Innocens; & nos alio loco pluribus ostendimus contra Albigenes, Bogomilios, Henricianos, Pseudoapollinos, Manichæos, Melchianos, Euthiathianos, Petrobrutianos, VV. Valentes, Taborites, Anabaptistas, Tranylvanos, Calvinistas, Lutheranos, qui templum utrum omnem facrum ad preces, Sacramenta, Sacrificia, honorem Dei, & Sanctorum collunt, & admittunt folium ad cœtus, & sermones habendos. Bogomilios, referunt Euthymius, & docuimus, Demones in facis omnibus templer habitan, quum ea quaque fortuit sit proportione ordinis, & virtutisac Satanam quidem cunctum principem, celeberrimum quondam illud Hieronymus, lymitanum templum delegebat: postea Sophia Constan tinopolitanum: non enim in manufactis, templis Deum habebat s. Argumentum verbis Ita, & utriusparis à Christo b: Domus mea, domus orationis vocabitur: in quoce nostris magis convenire quām templo illi Hieronymitano, unde pelluntur Demones, propter inhabitantem divinam gratiam. Josephus certè auctor est, priuiliu lacrum Romani templum violante, audiens clare Angelorum voces: Migramus hinc, legendi Hæreticoli, maximè Bellarminus.

Adorab. J] Hebrewum verbum conjugationis hitaphel شְׁתַּחַתָּה בְּאֵבֶן שְׁתַּחַתָּה à simplici شְׁתַּחַתָּה, significat proprie, membrum, humiliabo me prostratione totius corporis, expansione manuum, pedumque, aut genuflexione: & per synecdochen, venerationis columnum exhibeo sacrificio, confessione peccatorum, invocatione, &c. Ab eo actu, qui maxime indicat humilationem sub Deo, denominabit absolute cultus dominus, Adoratio, quamvis Latinus vocabulum alia vis, & origo est, de qua dixi alibi. Sed & genitus aliquando pro perfecto cultu latrone ponitur; ut ibi q. Vivo ergo, quia mibi felix omne genus & alibi: Ut in nomine Iesu omne genitellatur.

In timore tuo. J] Titelmanus exquodam Codice refert Hieronymus, veritate, in templo, & ita veri posse Felix dicit. Eamdem fictionem ex lectione Hieronymi habet Nicolaus Trever. Quum dixerit David se innotescere in domu Dei, videri potest his verbis, ut eadem diversi alii reperire solent, item significare voluisse. Verum quia illi Pontifici licebat in intimum templum intrare, adorare ad templum, erit fixis in tabernaculum fedderis oculis orare, ut exponit Vatablus, & Janienius. Vel certè hoc sibi vult, ut idem Vatablus docet, interim dum non concedit adire domum Dei, & templum (e modo fabricum, quod erat priuiliu extremiter illud Salomon) convertenda, sicut verus tabernaculum fedderis, orarium, quemadmodum longe post iam templo adificato à Salomon. Daniel, in terra captivitatis positus aperte feneris coenaculi ut contra Hierusalem genu flebatur, & adorabat, confessus Deo.

Titelmanus attigit utrumque fenestrum: sed verisimilium ait esse, Daniele hic principaliter sermonem

Præpositio in Hebreo, significatio.

Sententia.

Quoniam ea freatu accedit, non innixus meritis pro priis; aut spondet actum in templo gratias, si fuerit ad eum misericordiam.

b. 20. & secundum Hebrei exprimitur.

Nec forte euipiam duplices fenestrari, ut David indicet in eum templo ipso, & in loco, qui Deo dicatus est; ubi repertum divine misericordie largitatem. Adeo quarto pateretur, ut qui dixerat, dolos, viros sanguinem, iniquos à Deo reiectos esse, dicat; & fuit benignitas & misericordia aduersus hostes probatum, considerer accessum propius ad Deum, ad quem etiam arbitretur, haec inter alias de causa victoriae concurredit. Sic vero multitudinem misericordiarum dixit, quia tibi placet: & tuo mihi munere illa ipsa concessa est. Sed, fateor, duriuscula expiatio est. Sed iuxta illam valet Patrum confidere, de qua aliis, ad portas templorum stantes pauperes excitate in nobis commiserationem, ut divinam facultatem misericordiam conseqnamur.

interviu domum tuam. In Platerio Vaticano post introitum, est, Domine. Prætermis illius mysticis acceptacionibus domus ac templi Dei, quis innuimus paulo ante, ac his adhuc plures explicat Innocens Papa III.

ad pro toto mundo; pro Ecclesiæ; pro Deipara; pro Humanitate Christi; pro Beatitudine coeli; coloque empyreo; pro anima iusti; pro Sacra Scriptura; maxime ad litteram sumitur pro materiali loco deputato, & consecrato religioso ac ite colendo Deo (hunc erat tantum in S. I.) & in quo Deus peculiariter quodam ratione esse, & habere dignatur, & beneficia conferre. Probat id recte citatus Innocens; & nos alio loco pluribus ostendimus contra Albigenes, Bogomilios, Henricianos, Pseudoapollinos, Manichæos, Melchianos, Euthiathianos, Petrobrutianos, VV. Valentes, Taborites, Anabaptistas, Tranylvanos, Calvinistas, Lutheranos, qui templum utrum omnem facrum ad preces, Sacramenta, Sacrificia, honorem Dei, & Sanctorum collunt, & admittunt folium ad cœtus, & sermones habendos. Bogomilios, referunt Euthymius, & docuimus, Demones in fac

modus 4; & quantum glorificaverunt se in malis, tantum recipiant in tormentis, five de sola intelligamus penam faciens, five etiam danni, quam Theologi aliqui faciunt in aequali, & nonnulli faver Cairodorus atens nomine repudi. Nullam expelli Deus, inquit Origenes, sed quia elongans se ab eo, perevit.

Litteris expoliis 1. Ad litteram propriis exponunt alii, ut Lyranus, Cajanus, ceteri, ut puniantur adversarii David, & perulantur de regno, quod occupaverunt propter impiatates mias tuas in Deum, cum in ipsum. Saui quidem, quasi peccatum ariolandi non obediendo, & usurpando munus a sacrificandi: siveque multis in rebus inhumanius, ac impie gesti in David; Abifaloni in patrem impietas maxima existit.

Expositiōnē 2. Expositiōnē haddicimmo. E' eos adūt: significati expulso cum impetu, ita ut impingat quod prospicit. Hoc est illud: Dicidisse a me omnes operari ini-

c. Luce 3.27 quis: & inutilem servum ejeisse in tenebras exteriores. Expellet eum, inquit Job, de leue in tenebras, & de ore transferet eum. Non exceptat interdum Deus, sed praevenit ultimam illam in iudicio expulsiōnem, sed hoc quaque tempore impetum facit in impiis, & eos abicit, ac tuis timorem inicit, & compunctionem, ut Theodorus docet. Augustinus vidimus propter hoc verbum, quod accipi in malam tantum partem contendit, recedit, & prius membris expositionem in bonam partem: ne deinceps b' tamen qui expulsum bonum accipiant et modo, quo dicitur timor Domini expellere peccatum.

In eodem verbo expellendi subtiliter obseruant Cairodorus, & Bruno impiorum presumptiōnem, & arroganciam, qui videbantur sibi, aut primis, bonis omnibus intromisi, quasi cibicet gressus, quia iustitiam fecerit, & propugnat. Deo velis 3. Hugo de Sancto Victore i' lecundum tropologiam scribit eum expelli, & ejus foras peccata in iudicio manifestari, qui latens in fratre, abscondit illa, & non confitetur: quum Christus iussit Lazarum: ut foras ventre m'; Dixit quoque Deus peccatorum: Argum te, & statim contra faciem tuam.

Quiam irritauerunt Domine.] Hieron. provocauit te, omnis, Domine: quod exproferunt allelitiones Latinæ & Graecæ: Chaldaea verò: Rebello fuisse verbo tuo, merito b' temeraraz, Vatablus Rebellant à te, Fixix, Deserentur à te, vel, Rebelles facti sunt, vel exacerbaverunt te, quod ultimum habet addito, Domine, Paterlterium Vaticanicum, & Ambrosianum. Cajetanus, Rebella uenit in te. Clarius: Rebello fuisse contra te. Augustinus, Irritauerunt te, Domine, verbum Hebreorum וְלֹא מִשְׁרָב, & Gracum επειναπειραν hanc potremus nomenis proprie habet. Non est irritare Deum, irritum cum ducere, conato legem ipsius destruere, ut Remigius explicat: quamvis non facit, illum provectat ad fruندiam. In genere is, qui alterius verba, & pronuntiatione invertit, & mutat, dictum uero. Dar d' iste, quasi si & lingua eius amarorū afficiat.

Hanc David acris urget causam, divine, non sua injuria, contra quam faciunt aliqui, scipios vindicantes, quia contra Deum sunt, contemnentes. Obseruant id Chrysostomus, & Euthymius: Quasi diceret David: De tua iuria doleo, periclitabitus honor tuus, videbis quod decretivisti, praefata non valere.

Non irritatur proprie Deus, ut protelatur ipsemet, apud Jeremiam: Numquid me ad iracundiam provocat, dicit Dominus? nonne semper in confusione uultus sui? Dum proper peccati punit irritantur, clementem Deum irritari; vel quoniam qui leviter punit, cum ira id faciunt, more non ita detribimus Deum: ferueris caligantem, aut cui ut id faciat gravius peccando mortales cauissimam. Quis mortalē peccato trahitur Deus: aliquibus magis irritatur, & quodammodo bili excitata, amaricatur, & exacerbatur.

Sunt in hoc genere, qui dicuntur clamare ad Deum: vel in celum, homitudinē voluntarium: Sodoma q: op̄ presso pauperum: Merces operariorum defraudentis: Est & iniquitas quedam ad odium t. Augustinus a magis universi eslamorem sumit, quoties magnum horrendum que quodlibet peccatum in confusitudinem venit, ita ut non occultandum, sed prædicandum etiam, ac disfamandū videatur. Eoden pacto Gregorius x. Provacatur præterea Deus, & irritatur, & exacerbatur cultu fallaci-

Propriū Deus clama-

te quā dicuntur.

Particulae &

etiologicā.

q: exēpla

halē Sa in

Indice Scipio

& Salomon

Tom. Pre-

l. 16.9.409

q: 1.1.10.

